

Križev pot

(besedilo, pesem, melodija: p. Bogdan Rus)

Čuden dvoboj Božji

Čuden dvoboj Božji
smrti in življenja,
temelj naše vere,
vrata večnosti.

Uvod

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Ko skriješ svoje obličje, se prestrašijo,
ko jim vzameš dih, preminejo
in se v prah povrnejo.
Ko pošlješ svoj dih, so ustvarjeni,
in prenoviš obličje zemlje. (Ps 104,29-30)**

Dobri Bog. S tvojim Sinom hočemo danes stopati po križevem potu. Potem ko je človeštvo tri leta hodilo križev pot bolezní, bi radi premišljevali stopinje našega skupnega križevega pota. Nanj želimo gledati z očmi trpečega Jezusa. Ob bolnikih, ki so celo močnih teles ostali brez diha, želimo premišljevati o tem, kako si ti stvarnik, ki nam daješ svoj dih. Toda ta dih potrebuje Svetega Duha, da bi vedeli, za kaj živimo, kdo nam daje smisel in kako smo povezani v eno veliko občestvo. Daj nam doživeti postaje tega križevega pota kot Jezusove in naše.

Usmili se nas, o Gospod.

Usmili se nas.

Prvi križ na rame
sodba je človeška,
Božja roka sprejme,
kar mu človek da.

Prva postaja

PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Tedaj je gospodar vinograda rekel: 'Kaj naj storim? Poslal bom svojega ljubljenega sina, morda bodo njega spoštovali.' (Lk 20,13)

Potrebujemo oblastnike. Dobro, predane, požrtovalne in pravične. Take, ki si upajo vladati. Tako deluje vsaka družba – brez teh vladajo samovoljneži ali skrite strasti. Pravijo, da se je Pilatu njegova služba studila. In Jezusa je obsodil, čeprav še sam ni verjel, da je to potrebno. Jezusa je obsodil, ker je bilo tako najlažje; ker mu je njegova kultura dajala možnost, da je bil lahko gospodar nad življenjem in smrtjo.

Ko je Jezus sprejel krst Janeza Krstnika, je vedel, da ljudje zaznamujemo drug drugega z mnogimi znamenji. Pilatovo znamenje je znamenje krivice. Kmalu bomo ljudje dali Bogu tisto, kar vztrajno skrivamo v sebi: križ. Jezus ga bo sprejel in nosil. Za nas.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Drugi križ na rame
je drevo življenja,
Božji sin prerodil
svet bo iz Duha.

Druga postaja

JEZUSU NALOŽIJO KRIŽ

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Božji duh me je ustvaril,
dih Vsemogočnega mi daje življenje. (Job 33,4)**

Bolezen, kazen, bolečina. Vse to je za človeka vedno nekaj neznanega in težkega. Smer našega življenja vključuje razvoj in rast. Še toliko bolj, kolikor vložimo vase tudi svoj trud, kolikor sami sprejemamo zahtevnost življenja.

V to pot zaseka bolezen razpoko kot nekaj nenaravnega, nepričakovanega in tujega. Mnogi bolniki, ki so se zdravili na kovidnem oddelku, niso rekli, da imajo kovid, ampak da imajo "tisto bolezen". Neznano, težko bolezen, nadbolezen, ki teži vse ljudi; zaradi nje pa trpijo oni, nesrečni izbranci.

Jezus je sprejel križ. Nosil ga je kot Bog, ki ima za sabo dolgo pot človeškega življenja. V tem življenju se je spoznaval s človeštvom in svetom. In to spoznavanje je bilo težko. Teža zapuščenosti v Betlehemu, strah ob begu v Egipt, nasprotovanje sorodnikov in poniževanje s strani pismoukov, se pravi tistih, ki bi morali prvi svoje srce narediti voljno za Božjo besedo. To je Jezusovo srečevanje s tujim. Jezus s svojim križem tudi nas uči, da bi sprejemali neznane preizkušnje, a vendar z upanjem šli naprej.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Bog pod križem pade,
to je nemogoče!
Zdi se, da je bolje
skriti se pred tem.

Tretja postaja

JEZUS PADE PRVIČ POD KRIŽEM

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**In rekel bom svoji duši: ‘Duša, veliko dobrin imaš, shranjenih za vrsto let.
Počivaj, jej, pij in bodi dobre volje.’ (Lk 12,19)**

Ko nas zadane neznana preizkušnja, so tudi bolečine, ki jih povzroči, nepričakovane. Bolezen ne pušča izbire. Če smo prej mislili, da smo gospodarji svojega življenja, nas bolezen naredi majhne. Zlasti če bolezen ali možnost bolezni doleti prav vsak kotiček našega okolja, prav ves svet. Takrat pademo in zdi se, kakor da prejemamo bolečine, ki ne bi smele obstajati.

Jezus je padel pod križem, pod težo, ki jo je nosil. Grobo tramovje se ne prilagaja Božjim rokam, samo reže. Ne samo biči, sedaj udarijo tudi tla.

Molímo, da bi zmogli razumeti, kako je epidemija razkrinkala naše življenjske laži, ko smo mislili, da smo sami gospodarji svojega bivanja in si sami lahko urejamo svoje udobje in varnost. Molímo, da bomo zaradi te nesreče lažje prepoznali, kako naj živimo z Bogom, ljubímo bližnjega in izkušamo življenje táko, kot je.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Pot, ki odrešuje,
mater mu pripelje:
“Pomni, da si človek,
Bog rešuje svet.”

Četrta postaja

JEZUS SREČA SVOJO ŽALOSTNO MATER

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

‘Kako, da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?’ (Lk 2,48)

Miren in blag je bil dom, ki ga je imel Jezus ob svojih starših. Povsem mogoče je, da je Jezus tudi v otroštvu doživel kakšno bolečino, a starša sta mu bila brez dvoma dana kot najboljši dom zanj, ki je bil človek in Bog. Ko Jezus sreča mater na križevem potu, se zdi, kakor da za trenutek stopi v mir tega doma. V Nazaretu si je nabral moči za vse življenje, na križevem potu mu mati ne more pomagati. A kljub žalosti ga spremlja z nezmanjšano vero in tako daje upanje vsemu človeštvu.

Molimo danes za tiste, ki so doživeli zaprtje javnega življenja kot grozo. Bodisi zato, ker v njihovem domu že leta in leta kraljuje alkohol, nasilje, zloraba ali kletev. Za tiste, ki živijo skrito in jih nobena statistika ne beleži in jim nihče ne pomaga. Molimo za nas, da bomo postajali prava skupnost – spodbujeni po težkih izkušnjah bomo spoznavali in ljubili drug drugega in si ne zatiskali oči pred slabim. To nam bo dalo možnost, da pomagamo tudi sami.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Mater se poslavlja,
Simon križ poprime,
mož oklenjen križa
z Bogom gre na pot.

Peta postaja

SIMON POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Ko so ga odvedli, so prijeli nekega Simona iz Cirene, ki je prihajal s polja, in mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom. (Lk 23,26)

Človek je celota, tako si ga je zamislil Bog. Mi včasih skrbimo za telo, včasih za duha, redko pa skrbimo zase kot za celoto; redko se sprejememo točno take, kot si nas je zamislil Bog. Zato je nesebična pomoč tako zelo pomembna. Ljudje, ki se dotikajo drugih ljudi, ki zanje skrbijo, jih umivajo in jih zdravijo, so veliki ljudje, preroki današnjega časa, ki pa jih ne znamo vedno poslušati. Koliko požrtovalnih ljudi je v času epidemije delovalo po naših bolnišnicah, dobrodelnih organizacijah ali drugje – skrito. Kako velike in dobre so njihove roke, ki so delale dela, vredna Boga! Če bi se znali vživeti v te ljudi in njihove odpovedi, svojim možganom ne bi dovolili, da razmišljajo o nesmiselnih stvareh, in svojim ustom ne bi dovolili, da govorijo lažnive besede; pred izgovorjeno besedo je namreč misel, pred mislijo je doživetje resnice, pred doživetjem resnice je srečanje, odnos.

Jezus je pot odrešenja usmeril tako, da je nanjo sprejel nekoga, da mu pomaga. Simona je ta pomoč posvetila. Posvečuje tudi nas, da bi vedno živeli resnico.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Znamenje Obličja
shrani se v prt,
moč evharistije
vtisne se v srce.

Šesta postaja

VERONIKA OBRIŠE JEZUSU OBRAZ

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**O tebi govori moje srce: 'Išči njegovo obličje!'
Tvoje obličje, GOSPOD, hočem iskati. (Ps 27,8)**

Naš svet je svet podob. Nekatere se nam hipno prikažejo na ekranih, spet druge na plakatih, spet druge se nam po pripovedovanju izrišejo v srcu. Ob njih se moramo vprašati: pa je vse to res?

Ko je Veronika pristopila k Jezusu, mu je ponudila prt. Na njem se je upodobil Jezusov obraz.

Tudi vero živimo s pomočjo podob, ki jih spoštujemo, in predstav, ki si jih ustvarimo. Zdi se, da včasih pozabimo na Boga in svojo vero obdamo z neštetimi podobami vere, kot da bi lahko podobe in predstave zamenjale Boga. Bog pa od nas želi živ odnos, ne naučenih podob in predstav. Živ odnos je sicer zahteven in izzivalen, a hkrati človeka osrečuje.

V epidemiji so bili mnogi zavedeni, šli so za podobami, ki ne morejo dati rešitve in življenja. Najhuje je, kadar celo podobe vere služijo za izgovor, kako zbežati od življenja.

Jezus pa na križevem potu ni delil podob. Kot v evharistiji se je razodeval tistim, ki ga iščejo, Veroniki, ki ga je iskala z iskrenim srcem. Molímo zase, da bomo znali iskati Božje obličje.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Jezus pade drugič,
bližanje poraza,
moč in zmaga nista
večji od Boga.

Sedma postaja

JEZUS PADE DRUGIČ POD KRIŽEM

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Gorje vam, kadar bodo vsi ljudje lepo govorili o vas. Prav tako so namreč njihovi očetje ravnali z lažnimi preroki. (Lk 6,26)

Prvi padec, napaka ali nesreča v nas vedno vzbudijo skušnjava, da bi rekli: 'To se ni zgodilo; kar se je pripetilo, je naključje.' Toda ko se padec, napaka ali nesreča ponovi, je ne moremo več zanikati, lahko si le lažemo. Taka laž pa nas uničuje.

Epidemija se je tudi v tem pojavila kot učilnica življenja. Ker je zadela ves svet, je še toliko huje, ko se ponavljajo prvi, drugi tretji ... peti val. Ne izčrpuje nas toliko preizkušnja sama – veliko bolj to, da kar traja. In če smo si ob prvem srečanju lahko lagali, da preizkušnje ni bilo, nas vsakič, ko se preizkušnja ponovi, poleg preizkušnje zadene še teža našega samolaganja.

Jezus je bil na križevem potu povsem človeški. Dramo našega življenja je izpil do konca. Ko drugič pade, nam je jasno, da gre zares, da mu ne bo nič prihranjeno.

Molimo za tiste, ki ob epidemiji niso zmogli vstopiti v šolo življenja, ampak so ta čas zamudili. Molimo zase, za trenutke, ko ne znamo biti resnični in resnicoljubni.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Koliko solza so
te oči izjokale,
sionska je solza
solza za ves svet.

Osma postaja

JEZUS NAGOVORI JERUZALEMSKE ŽENE

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Jezus pa se je obrnil k njim in jim rekel: 'Hčere Jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki.' (Lk 23,28)

Ni jasno, od kod na križevem potu žene; pa tudi, kakšen je bil njihov namen; so bile med njimi objokovalke iz navade, žene, ki so raje jokale nad javnimi obsojenci, kot da bi bile sočutne v svojem okolju – doma, kjer je najtežje? Ali pa so bile tam žene, ki so skrito objokovale vojne, upore in tiranijo vseh, ki so stiskali judovsko ljudstvo. Gotovo pa je: Jezus jih nagovori in ta beseda jih zaznamuje. Ko pomislimo na zmedo, strah in težo, ki smo jo doživeli v epidemiji, zlasti zaradi lažnih novic, pa so toliko večji dar tisti, ki so vstopali v dialog, prisluhnili, zaupali, pomagali, sočustvovali. To je velik dar in naložba za prihodnost, kakor je bila tudi prisotnost žena na križevem potu. In prav v prihodnost jih Jezus napoti. Molímo, da bi znali vsako težavo reševati s spoštljivim dialogom, predvsem pa z ljubeznijo do resnice.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Zmeda, žalost, stiska,
jeza in obup;
ko Bog tretjič pade,
zdi se, da ga ni.

Deveta postaja

JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**V srcih sem pozabljen, kakor da sem mrtev,
postal sem kot razbita posoda. (Ps 31,13)**

Jezusov trojni padec upodablja našo človeško ranljivost. Sami ne zmoremo prenašati teže preizkušenj. Potrebujemo Božjo pomoč in Božjo tolažbo.

Epidemija je razkrila raznolikost našega življenja, včasih do najmanjše podrobnosti. Od tistih, za katere se je zdelo, da imajo vse niti življenja v svojih rokah, pa so postali povsem nebogljeni, do drugih, ki so bili vse življenje navajeni skromnosti in so sprejeli preizkušnje bolezni takšne, kot so. Morda smo že pozabili, kako neizprosna zna biti narava, in smo se kot razvajeni otroci neuspešno borili proti njej.

Molimo zase, da bi se naučili živeti z naravo kot dano od Boga, da bi ta svet sprejemali kot naš skupni dom, v katerem Bog prebiva z nami.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Suknja Bogu dala
mesto v človeštvu,
nag postavlja Cerkev
med razbojniki.

Deseta postaja

JEZUSA SLEČEJO IN MU PONUDIJO Z ŽOLČEM MEŠANO VINO.

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Le pri Bogu se umiri moja duša,
kajti od njega prihaja moje upanje.
Pri Bogu je moja rešitev in moja slava,
moja močna skala, moje zavetje je v Bogu. (Ps 62,7-8)**

Človek pride na svet gol, običajno pa ga zapusti v obleki. Gotovo nikomur ni prišlo na misel, da je Bog dopustil Jezusovo goloto, ker se na križu rojeva naše novo življenje. Golota je tu simbol rojstva. Na križu Jezus ni samo trpel in umrl, ampak je tudi rodil Cerkev, rodil je nova življenja za vse nas.

Če prisluhnemo bolnikom, ki so preživeli težko bolezen, bomo ugotovili, da mnogi od njih preizkušnjo bolezní razumejo kot novo rojstvo, ki jim ga je Bog omogočil, da bi lahko zares živeli – od bolezní naprej je zanje vse drugače, bolj polno.

Spominjam se bolnika, ki ga je covid pri polni moči priklenil na posteljo. Mnogokrat je izrekel besede: ‘To je znamenje mojega novega življenja; kot je šlo do sedaj, ne gre več naprej. Začeti moram živeti drugače!’

Molímo za vse, ki so to šolo zamudili, ker so bili nepozorni ali ker jih je preplavila jeza. Bog, hvala ti za dar pozornosti, da se zmoremo v teh trenutkih učiti od tebe, ki umiraš na križu.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Z rokami objemal,
z nogami poiskal,
Bog pribit na križu
vse bo k sebi zbral.

Enajsta postaja

JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Tudi čez svoje služabnike in čez svoje dékle bom v tistih dneh izlil od
svojega Duha in bodo prerokovali. (Apd 2,18)**

Križ je nekaj takega kot človek. Prostor je za glavo, roke in noge. Toda človek je narejen za ustvarjanje, premikanje, življenje; križ pa je narejen za smrt! Božji sin je bil edini, ki je lahko to spremenil, in tega njegovega dejanja se spominjamo vedno znova, ko sprejemamo zahtevnost življenja.

Ko smo sprejeli zahteve, ki jih narekuje virus, je postalo naše življenje kot telo, pribito na križu. Odpovedali smo se gibanju, mnogo oblikam ustvarjanja in temu, kar smo do sedaj mislili, da nas dela žive. Velik dar Svetega Duha je, da so se pojavile nove oblike ustvarjalnosti: virus je prinesel smrt, a Duh je sočasno prinesel še več življenja. Koliko ljudi je zapustilo svoje ustaljene načine življenja in se podalo v pomoč bolnim onemoglim in osamljenim; koliko ljudi je našlo do tedaj neznane oblike ustvarjalnosti in življenja! Morda je prvi pogoj za to, da sprejmemo novo življenje, to, da se odpovemo prividu, za katerega dotlej mislili, da je življenje, pa je le nadomestek zanj. Molimo ob Jezusovem križanju za to, da bomo še trdneje verovali, da nam Jezus daje življenje.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

V strašni bolečini
izroči Duha,
kot da zlo zmaga,
svet obda tema.

Dvanajsta postaja

JEZUS UMRJE NA KRIŽU

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Jezus je zaklical z močnim glasom in rekel: ‘Oče, v tvoje roke izročam svojega duha.’ In ko je to rekel, je izdihnil. (Lk 23,46)

Ko smo pred leti prebrali novico, da je umrl prvi človek okužen s koronavirusom, smo se zdrznili. Ko smo čez nekaj mesecev brali, da je za posledicami te bolezni umrlo 50 ljudi na dan, se zdi, kakor da ni nikogar več vznemirilo. Strašno: človek se na smrt navadi. Kakor se navadi na trpljenje, kakor se navadi na trpinčenje in žalitve. Začuda se zgodi, da otopimo in začnemo celo sodelovati s smrtjo.

Težko si predstavljamo, kaj se je zgodilo, ko je Jezus izdihnil. Apostoli in evangelisti so nam razložili, da je bilo to dejanje ljubezni, podaritev življenja vsakemu od nas. Ko bi mi obupali, Bog ne obupa. Daje življenje, ga pošilja in krepi. Izroča nam svojega Duha, da bi postajali skupnost življenja, da bi drug drugega obsipali z Božjim delovanjem. Molimo za tiste, ki so iz svojih rok spustili vajeti svojega življenja in dopustili, da v njihovih odločitvah kraljuje samozanikanje, nespoštovanje, smrt. Molimo zase, da bomo vedno vztrajno prinašali Božji dar življenja.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Mati sprejme sina
kot nekoč Besedo,
čas se je dopolnil,
novi čas je tu.

Trinajsta postaja

JEZUSA S NAMEJO S KRIŽA IN GA DAJO MARIJI V NAROČJE

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Ozrl se je na nizkost svoje dekle.
Glej, odslej me bodo blagrovali vsi rodovi. (Lk 1,48)**

Marijino sočutje je brezmejno. Zato je lahko ustvarjala skupnost že ob oznanjenju, brž poiskala sorodnico in opevala Boga, ki obiskuje svoje ljudstvo in človeku prihaja naproti z očitnimi deli ljubezni in pravičnosti.

Marijino srce je sočutno in njena vera velika, Jezus je zanjo vedno Bog, ob oznanjenju ali na veliki petek. Bolečina staršev, ki izgubijo svojega otroka, je ogromna. Toda Marija veruje, objema Jezusa in ve, da on že raste v edinosti Cerkve. Marija hoče biti že ta trenutek deležna te edinosti.

Molimo danes za vso skupnost Cerkve, da se ne bomo zapirali v ozkost zagledanosti vase, da ne bomo vzdihovali za udobno preteklostjo, ampak bomo zmogli graditi skupnost Svetega Duha.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Križ – drevo življenja;
grob – mesto vstajenja.
Jezus Bog spremeni
kmalu tudi mene.

Štirinajsta postaja JEZUSA POLOŽIJO V GROB

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Vznemirili so se in obšel jih je strah. Mislili so, da vidijo duha. Rekel jim je: ‘Kaj ste preplašeni in zakaj vam v srcih vstajajo dvomi? Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam.’ (Lk 24,37-39)

Zgodovina nam daje občutek, kakor da se življenje odvija v krogu. Rojstvo, smrt in novo rojstvo. Umrlega človeka nadomesti nekdo drug in čas teče naprej, kakor da se nič ni zgodilo, včasih celo tako, kakor da človek ni živel.

Jezus izbere grob kot mesto svojega največjega dejanja, da bi ta krog prekinil. V grobu daje novo življenje vsem. Tu bo vstal od mrtvih in vsem nam oznanil, da smo dragoceni v Božjih očeh – zato svojega življenja ne mečimo stran ampak pogumno stopajmo po poti življenja, tako da bodo naše besede dragocene, da bodo naše odločitve slavile Boga v življenju in da bo vse naše bivanje vredno Boga.

Molímo, da bi znali sprejeti dar Gospodovega vstajenja, ki naj se razlije na vsa področja našega življenja.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*

Jezus svet prenovil,
da bi Sveti Duh
stvarstvo vse posvetil
kot pri maši kruh.

Sklep

*Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.*

**Hvalite GOSPODA, vsi narodi,
slavite ga, vsa ljudstva.
Kajti silna je nad nami njegova dobrota,
GOSPODOVA zvestoba traja na veke.
Aleluja. (Ps 117)**

Gospod, hvala ti, da si šel pred nami po poti križa. Ker si ti hodil po tej poti, vemo, da smo tudi mi lahko sol sveta in luč življenja. Zahvaljujemo se ti tudi v imenu tistih, ki se ti danes težko zahvaljujejo, ker jim je epidemija vzela koga njihovih dragih ali pa so v tem času doživeli druge težke trenutke. Naredi, da bomo vsi eno srce in ena duša, skupnost, ki slavi od Boga darovano življenje.

*Usmili se nas, o Gospod.
Usmili se nas.*